

บทที่ 5

บทสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย เรื่อง ทักษะการอ่านโน้ตดนตรีสากล : กรณีศึกษานักศึกษาเอกปฏิบัติกีตาร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. สร้างแบบทดสอบวินิจฉัย เรื่อง ทักษะการอ่านโน้ตดนตรีสากล : กรณีศึกษานักศึกษาเอกปฏิบัติกีตาร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ศึกษาคุณภาพแบบทดสอบวินิจฉัย เรื่อง ทักษะการอ่านโน้ตดนตรีสากล : กรณีศึกษานักศึกษาเอกปฏิบัติกีตาร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สร้างขึ้น

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกปฏิบัติกีตาร์ สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ทั้งหมดจำนวน 162 คน จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	62	คน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	60	คน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	40	คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งหมด 3 กลุ่มประกอบด้วย

- 1) กลุ่มสำรวจ มีจำนวน 50 คน คัดเลือกมาจากประชากรทั้งหมด โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
- 2) กลุ่มทดลองที่ 1 มีจำนวน 20 คน เป็นนักศึกษาวิชาเอกปฏิบัติกีตาร์ที่มีความบกพร่องเรื่องการอ่านโน้ตดนตรีสากล คัดเลือกมาจากประชากรทั้งหมดโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง
- 3) กลุ่มทดลองที่ 2 มีจำนวน 20 คน เป็นนักศึกษาวิชาเอกปฏิบัติกีตาร์ที่มีความบกพร่องเรื่องการอ่านโน้ตดนตรีสากล คัดเลือกมาจากประชากรทั้งหมดโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบวินิจฉัย เรื่อง ทักษะการอ่านโน้ตดนตรีสากล : กรณีศึกษา นักศึกษาเอกปฏิบัติกีตาร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย แบบทดสอบทั้งหมด 2 ฉบับ มีดังนี้

1. แบบทดสอบฉบับที่ 1 แบบทดสอบข้อเขียน มีทั้งหมด 3 ตอน
 - 1) ตอนที่ 1 จุดประสงค์ เพื่อวินิจฉัยความรู้ความเข้าใจ ทักษะการอ่านระดับเสียงบนบรรทัดห้าเส้น เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ
 - 2) ตอนที่ 2 จุดประสงค์ เพื่อวินิจฉัยความรู้ความเข้าใจ เรื่องจังหวะ เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก ตอนที่ 2.1 จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 2.2 จำนวน 10 ข้อ
 - 3) ตอนที่ 3 จุดประสงค์ เพื่อวินิจฉัยความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องตำแหน่งโน้ตบนคอกีตาร์และระบบนิ้วของกีตาร์ ประกอบด้วย แบบทดสอบชนิดเติมคำ จำนวน 15 ข้อ และชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ
2. แบบทดสอบฉบับที่ 2 แบบทดสอบปฏิบัติ มีทั้งหมด 3 ตอน
 - 1) ตอนที่ 1 จุดประสงค์ เพื่อวินิจฉัยทักษะการอ่าน จังหวะ จำนวน 4 ข้อ
 - 2) ตอนที่ 2 จุดประสงค์ เพื่อวินิจฉัยทักษะการอ่าน ระดับเสียงตอนที่ 2.1 จำนวน 3 ข้อ ตอนที่ 2.2 จำนวน 4 ข้อ
 - 3) ตอนที่ 3 จุดประสงค์ เพื่อวินิจฉัยทักษะการอ่านโน้ต ด้วยการเล่นกีตาร์ ตอนที่ 3.1 จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 3.2 จำนวน 4 ข้อ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่
 - 1) แบบทดสอบวินิจฉัย
 - 2) การอ่านโน้ตดนตรีสากล
 - 3) หลักสูตรการเรียนการสอนกีตาร์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ
 - 4) การวัดผลการปฏิบัติ
2. สร้างแบบทดสอบสำรวจ
เพื่อนำไปสำรวจปัญหาการอ่านโน้ตดนตรีสากลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อปัญหาที่ได้มาสร้างเป็นแบบทดสอบวินิจฉัย
3. สร้างแบบทดสอบวินิจฉัย
นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจปัญหาทางการอ่านโน้ตของกลุ่มตัวอย่างนำมาสร้างเป็นแบบทดสอบวินิจฉัย จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

4. ศึกษาคุณภาพและผลการใช้แบบทดสอบวินิจฉัย

นำแบบทดสอบวินิจฉัยที่สร้างขึ้นและผ่านการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาคุณภาพแบบทดสอบ และนำไปทดสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อศึกษาผลการใช้

ผลการวิจัย

1. ได้แบบทดสอบวินิจฉัย เรื่อง ทักษะการอ่านโน้ตดนตรีสากล : กรณีศึกษา นักศึกษาเอกปฏิบัติกีตาร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. คุณภาพแบบทดสอบเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยแบบทดสอบ มีความยากอยู่ที่ระหว่าง 0.20-0.90 มีอำนาจจำแนกอยู่ที่ระหว่าง 0.20-0.70 และ 0.26-0.68 มีความเชื่อมั่น 0.684 และ 0.873 จัดว่าอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) แบบทดสอบสำรวจหลังจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านพบว่า ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.33-1 โดยมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 0.50 จำนวน 1 ข้อ คือ เรื่อง ข้อความชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยได้แก้ไขโดย

- 1) ระบายสีข้อตัวอย่าง เพื่อให้มองเห็นแตกต่างชัดเจน กับข้อความ
- 2) เพิ่มเลขข้อ ให้กับหัวข้อย่อยในแบบทดสอบ
- 3) ปรับปรุงช่องเติมคำตอบให้มองเห็นได้ง่ายขึ้น

เมื่อนำแบบทดสอบสำรวจไปทดลองเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้วิจัยพบว่าการจัดเรียงส่วนต่างๆ ของแบบทดสอบที่ชัดเจนมีส่วนช่วยให้การสำรวจผ่านไปได้ด้วยดี โดยนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเข้าใจลำดับขั้นตอนของแบบทดสอบตอบและได้ตรงประเด็น ทำให้ผู้วิจัยตรวจง่ายขึ้น และนอกจากนี้ผู้วิจัยพบปัญหาเพิ่มเติม คือ เรื่องความชัดเจนของคำสั่งแต่ละตอนของแบบทดสอบ เมื่อนำไปสำรวจจริงยังพบปัญหาว่ากลุ่มตัวอย่างอ่านคำสั่งไม่เข้าใจ เนื่องจากในการสร้างแบบสำรวจนี้มิได้นำไปทดลองสำรวจก่อนจึงอาจมีปัญหบบางอย่างเกิดขึ้น ผู้วิจัยแก้ปัญหาโดยการอธิบายคำสั่งทุกตอนพร้อมยกตัวอย่างการตอบอย่างละเอียด ซึ่งช่วยแก้ปัญหาในจุดนี้และทำให้การสำรวจผ่านไปได้ด้วยดี

หลังจากทำการสำรวจแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแบบทดสอบวินิจฉัย จากนั้นจึงให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอีกครั้งหนึ่ง ได้ค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 0.50 สอดคล้องกับ โชติ เพชรชื่น (ม.ป.ป., น. 50) อัมพร จุลพล (2550, น. 34) และ สุริยาพร อุดลย์พงศ์ไพศาล (2552, น. 23) กล่าวไว้ว่า แบบทดสอบวินิจฉัยเป็นแบบทดสอบที่ต้องเน้นความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเป็นสำคัญ

2. ค่าความยากของแบบทดสอบวินิจัย จากการนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างพบว่า แบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าความยากรายข้ออยู่ที่ระหว่าง 0.20-0.80 ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 0.20 ทุกข้อ ข้อคำถาม 10 ข้อ จากแบบทดสอบทั้งหมด มีค่าความยาก 0.20-0.45 จัดอยู่ในระดับค่อนข้างยาก-ยาก ส่วนแบบทดสอบที่เหลือทั้งหมด มีค่าความยาก 0.50-0.80 จัดอยู่ในระดับปานกลาง-ง่าย ซึ่งโดยรวมจะพบว่าแบบทดสอบนี้ค่อนข้างง่าย สอดคล้องกับนวนลเสน่ห์ วงเชิดธรรม (2547, น. 69) อัมพร จุลพล (2550, น. 34) และ สุริยาพร อุดลย์พงศ์ไพศาล (2552, น. 23) ได้กล่าวไว้ว่าแบบทดสอบวินิจัยควรเป็นข้อคำถามที่ค่อนข้างง่าย มีจำนวนมากข้อ เพื่อค้นหาสาเหตุของความบกพร่องและปัญหาต่างๆ ในการเรียนของนักเรียน

3. ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวินิจัย มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.20-0.90 ซึ่งถือว่าเป็นค่าอำนาจจำแนกที่ได้นี้ ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ บุญธรรม กิจปริตบวิสุทธิ (2549) กล่าวไว้ว่า ข้อคำถามที่ดีต้องมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และงานวิจัยของ นิตยา สำราญพันธ์ (2553) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.24-0.68 ไพโรประนอม ประดับเพชร (2554) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.35-0.67 และ อัมพร จุลพล (2550) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.64-0.98 ซึ่งมีข้อสังเกตว่า แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ มีค่าอำนาจจำแนกสูงสุดและต่ำสุดอยู่ค่อนข้างห่างกัน ข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกต่ำอาจเป็นเพราะข้อคำถามนั้นง่าย ซึ่งในการสร้างแบบทดสอบนี้ ผู้วิจัยพยายามเน้นให้เป็นแบบทดสอบที่ง่าย สำหรับนักเรียนที่มีข้อบกพร่องทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุริยาพร อุดลย์พงศ์ไพศาล (2552, น. 23) ได้กล่าวไว้ว่าแบบทดสอบวินิจัยควรเป็นข้อคำถามที่ค่อนข้างง่าย มีจำนวนมากข้อ เพื่อค้นหาสาเหตุของความบกพร่องและปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนของนักเรียน

4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวินิจัย มีค่าดังนี้ แบบทดสอบฉบับที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่น 0.684 แบบทดสอบฉบับที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่น 0.873 จึงสรุปได้ว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวินิจัยที่สร้างขึ้นในครั้งนี้ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีองค์ประกอบที่ดีจึงส่งผลต่อค่าความเชื่อมั่นได้แก่ คำสั่งคำชี้แจงที่ชัดเจน การจัดเรียงข้อ การจัดเรียงตัวเลือก และเนื้อหา ทั้งนี้เป็นผลมาจากแบบทดสอบผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาก่อน รวมถึงข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นแนวทางให้ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

5. ผลการวินิจัยข้อบกพร่อง จากการทดลองใช้แบบทดสอบวินิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่

1) แบบทดสอบฉบับที่ 1 ตอนที่ 3.2 เรื่อง การบอกชื่อโน้ตบนคอกีตาร์และบอกชื่อนิ้วมือซ้ายในการเล่น

2) แบบทดสอบฉบับที่ 1 ตอนที่ 2.2 เรื่อง การจัดกลุ่มตัวโน้ต

3) แบบทดสอบฉบับที่ 1 ตอนที่ 2.1 เรื่อง อัตราจังหวะ

และพบว่าส่วนที่ได้คะแนนสูงที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่

1) แบบทดสอบฉบับที่ 1 ตอนที่ 3.1 เรื่อง การบอกชื่อโน้ตบนคอกีตาร์

2) แบบทดสอบฉบับที่ 1 ตอนที่ 1 เรื่อง การบอกชื่อโน้ตบนบรรทัดห้าเส้น

3) แบบทดสอบฉบับที่ 2 ตอนที่ 3.1 เรื่อง การเล่นเกมที่กำหนดให้ตาม

จังหวะที่กำหนด

ข้อมูลคะแนนที่ได้จากการทดลองสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเรื่องดนตรีเอกของตนและปฏิบัติได้ดี และส่วนมากจะพบข้อบกพร่องที่ส่งผลต่อการอ่านโน้ตมากที่สุดคือเรื่องตำแหน่งการวางนิ้วและความเข้าใจเรื่องจังหวะ เมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์ผ่านแบบทดสอบวินิจฉัยแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80 รวมกลุ่มตัวโน้ตไม่ถูกต้อง ร้อยละ 70 วางตำแหน่งนิ้วไม่ถูกต้อง และร้อยละ 65 ไม่เข้าใจหลักการของอัตราจังหวะซึ่งพบมากที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใจอัตราจังหวะ 6/8

จากการใช้แบบทดสอบวินิจฉัยวิเคราะห์ ทำให้ผู้วิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาบกพร่องเรื่องการอ่านโน้ต ส่วนมากพบสาเหตุมาจาก การวางนิ้วที่ไม่ถูกต้อง และการวิเคราะห์จังหวะที่ไม่ถูกต้องแม่นยำ ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างอ่านโน้ตไม่ทันหรืออ่านไม่ได้ ผู้วิจัยคาดว่าปัญหาที่พบนี้สามารถแก้ไขได้ โดยจัดการเรียนการสอนให้มีการเน้นการฝึกไล่บันไดเสียงให้มากขึ้น ปรับเรื่องการวางนิ้วให้ถูกวิธีและสอนเรื่องการอ่านจังหวะให้มากขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1) ข้อเสนอแนะสำหรับการนำแบบทดสอบวินิจฉัยไปใช้

1.1) แบบทดสอบวินิจฉัยฉบับนี้ไม่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้เพื่อตัดสินผลการเรียนเพื่อแข่งขัน หรือเพื่อสอบเลื่อนระดับชั้น เนื่องจากเป็นแบบทดสอบที่ค่อนข้างง่ายเหมาะสมสำหรับ ใช้เพื่อค้นหาจุดบกพร่องของผู้เรียน

1.2) แบบทดสอบวินิจฉัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเหมาะสำหรับการนำไปวินิจฉัยข้อบกพร่องรายบุคคล

1.3) การวินิจฉัยข้อบกพร่องตามคู่มือการใช้แบบทดสอบ เป็นเพียงแนวทางในการค้นหาข้อบกพร่อง ซึ่งถ้าจะให้ประสบผลสำเร็จอย่างเต็มที่ หลังการสอบควรมีการสอบถามผู้เรียนเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุข้อบกพร่องตามสภาพการเรียนการสอนนั้นๆ อย่างแท้จริง

2) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ควรมีการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยของวิชาปฏิบัติคีตศิลป์ในด้านอื่นๆ เช่น เทคนิคการเล่น ทักษะมือซ้ายมือขวา เป็นต้น

2.2) ควรมีการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยสำหรับวิชาปฏิบัติเครื่องดนตรีอื่นๆ

2.3) ควรมีการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยในวิชาดนตรีแขนงอื่นๆ เช่น ทฤษฎีดนตรี ทักษะการฟัง สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์ รวมถึงวิชาแขนงต่างๆ ของสาขาดนตรีไทยด้วย

2.4) ควรมีการพัฒนาการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยไปสู่รูปแบบอื่นๆ เช่น รูปแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลติมีเดีย เป็นต้น